

ת"פ 58442/05/17 - מדינת ישראל נגד אחמד מסעוד

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 58442-05-17 מדינת ישראל נ' מסעוד

30.4.18

בפני כבוד השופט כמאל סעב
המאשימה
מדינת ישראל

נגד
הנאשם
אחמד מסעוד

ב"כ המאשימה: עו"ד יוסי גימפל

ב"כ הנאשם: עו"ד מוחמד מסרי

גזר דין

א. כללי:

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו, בעובדות כתב אישום שתוקן במסגרת הסדר טיעון, בעבירות הבאות:

סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה - עבירה לפי סעיף 332(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"); **הפרעה לשוטרי בשעת מילוי תפקידו** - עבירה לפי סעיף 275 לחוק העונשין; **נהיגה בזמן פסילה** - עבירה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1961 (להלן: "פקודת התעבורה").

ב. עובדות כתב האישום המתוקן:

2. בקליפת אגוז יצוין, כי מדובר באירוע שבמהלכו נהג הנאשם ברכבו, כשהוא פסול מנהיגה על ידי בית המשפט. הנאשם לא נענה לקריאות השוטרים שכרזו לו לעצור, הוא החל להימלט, נהג במהירות גבוהה, סיכן הולכי רגל בצדי הכביש, חסם את דרכה של ניידת משטרתית תוך שהוא עובר מנתיב לנתיב במהירות ובצורה פרועה, חצה אור אדום, עד שנעצר לאחר מרדף משטרתית.

3. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי ביום 17.5.17, סמוך לשעה 12:35, בסמוך לתחנת הרכבת בבנימינה, נהג הנאשם ברכב שבבעלותו מסוג טנדר איסוזו ל. ז. מס' 94-560-32 (להלן: "הרכב").

4. הנאשם נהג ברכבו כשהוא פסול מנהיגה בהתאם לפסק דין של בית המשפט השלום לתעבורה בחיפה ואשר ניתן ביום 6.3.17 בתיק תת"ע 1280-11-15.
5. באותן הנסיבות, הבחינו השוטרים איציק מזרחי ואבי קלבין (להלן: "**השוטרים**"), שהיו בניידת משטרתית - (להלן: "**הניידת**"), ברכב הנאשם ונסעו אחריו, סימנו לו באמצעות מערכת הכריזה שבניידת לעצור לביקורת. הנאשם לא נענה להוראתם, החל לנסוע מהמקום במהירות ופנה לכיוון קיבוץ רגבים, בכוונה להימלט מהשוטרים (להלן: "**המרדף**").
6. השוטרים המשיכו בנסיעה אחרי הנאשם, תוך שהם מפעילים סירנה ומורים לו לעצור באמצעות מערכת הכריזה. כל אותה עת, המשיך הנאשם להאיץ את מהירות נסיעתו, תוך שהוא עובר מנתיב לנתיב, ומאלץ נהגי כלי רכב אחרים המגיעים מהכיוון הנגדי לסטות מנתיב נסיעתם לשולי הכביש על מנת שלא להיפגע.
7. בהמשך המרדף, נכנס הנאשם לכפר קרע דרך כביש הגישה מכיוון צפון, עקף בצורה פרועה רכבים שנסעו לפניו, וגרם לרכבים שהגיעו ממול לסטות הצידה לשולי הכביש על מנת להימנע מלהתנגש חזיתית ברכבו.
8. הנאשם המשיך בנסיעה לכפר עארה, נהג בצורה פרועה ובמהירות גבוהה, באופן שסיכן הולכי רגל בצדי הכביש, חסם את דרכה של הניידת, תוך שהוא עובר מנתיב לנתיב במהירות ובצורה פרועה.
9. בצומת עארה פנה הנאשם ימינה לכביש 65, תוך שהוא ממשיך בנסיעתו הפרועה. בהגיעו לצומת הפנייה שמאלה לכביש 6513, חצה הנאשם את הצומת ברמזור אדום ובשל כך נאלץ נהג רכב אחר לבלום בלימת חירום ולסטות הצידה כדי להימנע מפגיעת רכב הנאשם.
10. בהמשך המרדף, בסמוך לשעה 14:00, נכנס הנאשם לתוך כפר ערערה, המשיך לנהוג במהירות גבוהה ובצורה פראית ובהגיעו לכביש צר, הומה אדם באותה עת, עקף הנאשם מספר כלי רכב תוך שהוא מבצע סטיות חדות ובמהירות גבוהה ואילץ הולכי רגל במקום לקפוץ ולברוח הצידה כדי שלא להיפגע. בהמשך עקף הנאשם משמאל רכב אחר תוך מעבר לנתיב הנגדי ואילץ את בעל הרכב האחר לסטות ימינה כדי להימנע מתאונה. עוד במהלך המרדף, בסמוך לבית הספר היסודי בערערה, המשיך הנאשם בנסיעתו הפרועה ובמהירות גבוהה ואילץ נהגת רכב לסטות ימינה ולעצור עצירה מוחלטת כדי להימנע מתאונה.
11. הנאשם המשיך את מנוסתו מהשוטרים שעקבו אחריו בניידת, בשלב זה הגיע לפקק תנועה, ואז שילב להילוך אחורי, פתח את דלת הרכב והחל להימלט רגלית מהמקום. הרכב נסע אחורנית וחלקו האחורי פגע בחזית ימין של הניידת. השוטר אבי נכנס לרכב, שילב להילוך "חניה" ודומם את המנוע. כתוצאה

ממעשיו של הנאשם ניזוקה הניידת.

12. במקביל, השוטר איציק יצא מהניידת ורדף אחר הנאשם, תוך שהוא מורה לו מספר פעמים לעצור. לאחר כמה מאות מטרים הנאשם נפל ארצה והשוטר איציק ניסה להשתלט עליו, תוך שהנאשם מתנגד ומנסה לברוח. השוטר איציק נאלץ להשתמש בגז פלפל על מנת להשתלט על הנאשם, כאשר במהלך האירוע נחבל השוטר איציק בצלעותיו.

13. תחילה הנאשם כפר ברוב עובדות כתב האישום המקורי, אך בהמשך הגיעו הצדדים להסדר טיעון שלפיו חזר בו הנאשם מכפירתו, הודה בעובדות כתב האישום המתוקן שסומן "מ/1" והורשע בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן. עוד הוסכם כי הטיעון לעונש יהיה חופשי.

14. בהתאם לבקשת הסנגור ועמדת המאשימה הופנה הנאשם לשירות המבחן לשל עריכת תסקיר בעניינו.

ג. תסקיר שירות המבחן:

15. שירות המבחן פירט בתסקיר מיום 17.1.18 את נסיבותיו המשפחתיות והאישיות של הנאשם. מדובר בבחור בן 33, לאחרונה נשא לו אישה, מתגורר בכפר ערערה ומנהל חברה לעבודות גינון שבבעלות משותפת שלו ושל אחיו. אביו פנסיונר בן 74 ואמו בת 60 ועקרת בית.

16. לחובתו של הנאשם 2 הרשעות קודמות בתחום הפלילי מהשנים 2002 ו- 2009 בגין עבירות סמים ורכוש והוטל עליו, בין היתר, מאסר בפועל בשנת 2002 למשך 30 חודשים. עוד עולה כי תלוי ועומד נגדו כתב אישום בגין עבירת נשק שהוגש ביום 5.06.16 בבימ"ש השלום חדרה.

17. בתחום התעבורה לחובת הנאשם 30 הרשעות קודמות, בין השנים 2002-2017.

18. באשר לעבירות המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן, הנאשם לקח אחריות, הביע צער וחרטה, והסביר כי התנהלותו הייתה על רקע תחושת לחץ בה היה מצוי באותה העת.

19. עוד ציין שירות המבחן כי ביום 6.3.17 במסגרת תת"ע 1280-11-15, הוטל על הנאשם בין היתר צו של"צ בהיקף 150 שעות וצו מבחן לתקופה של 18 חודשים. הנאשם סיים את השל"צ ובמסגרת צו המבחן השתלב בקבוצה פסיכו חינוכית ייעודית בתחום התעבורה.

20. שירות המבחן העריך כי הנאשם בעל תפקוד גבוה ויכולת הסתגלות ויציבות במידה ניכרת, מתפקד

באופן עצמאי ובעל יכולת טובה להביע את עצמו. יחד עם זאת, לעיתים הוא פועל מתוך פזיזות, דחף רגעי ונוטה לעיתים לבחירה בפתרונות ובדפוסי התמודדות בעייתיים, כפי שהדבר בא לידי ביטוי בעבירות התעבורה חוזרות.

21. שירות המבחן התרשם מקיומה של מוטיבציה אצל הנאשם לשינוי התנהלות עוברת החוק בתחום התעבורה הנובעת מתחושת מיצוי ועייפות ממצבו כיום ונוכח רצונו בעריכת שינוי בחייו.

22. הנאשם הביע נכונות ורצון להשתלב בהליך שיקומי בקבוצה טיפולית כדי להימנע מביצוע עבירות בעתיד, ובכך, להערכת שירות המבחן, עשוי לגבור הסיכוי השיקומי על פני הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק.

23. נוכח הערכת שירות המבחן כי מדובר בבחור צעיר המצוי בראשית התהליך של הקמת משפחה, בעל תפקוד תקין בתחומי התעסוקה והיחסים ומאחר ובשלב זה מצוי במסגרת צו מבחן שהוטל עליו ביום 6.3.17 למשך 18 חודשים ועד ליום 6.9.18, במהלכו מיועד הנאשם להשתלב בקבוצה טיפולית, לא מצא שירות המבחן כל מקום להטיל צו מבחן נוסף.

24. אשר על כן, ציין שירות המבחן כי מבלי להתעלם מחומרת מעשיו של הנאשם, על רקע העובדה כי בשלב זה הוא מגלה מודעות והבנה לחומרת מעשיו ואף סיים השתתפותו בקבוצה בתחום התעבורה ובשל תפקודו התקין, המליץ שירות המבחן לשקול להימנע מהטלת מאסר בפועל שיפגע בתפקודו וסיכויי שיקומו נוכח הערכתו כי הדבר עלול להוביל לנסיגה במצב התפקודי הנוכחי ולכן המליץ שירות המבחן להסתפק במאסר בדרך של עבודות שירות.

ד. הטיעונים לעונש:

טיעוני המאשימה:

25. המאשימה הגישה את טיעוניה לעונש בכתב שסומנו ת/3 והשלימה אותם בפני בעל פה.

בטיעוניה בפני הגישה המאשימה את הרישום הפלילי של הנאשם שסומן ת/1, הרישום התעבורתי שסומן ת/2; כן הוגשו מסמכים מתיק 7429-04-15 שמהם עולה כי תלוי ועומד נגד הנאשם מאסר על תנאי בר הפעלה של 7 חודשים - ת/4.

עוד הוגשו מסמכים מתיק 1280-11-15 ומתיק 2371-04-13 ומהם עולה כי עונש מאסר על תנאי חב הפעלה בן 7 חודשים (שהוארך פעם אחת) מרחף מעל ראשו של הנאשם - ת/5א ו- ת/5ב.

26. המאשימה הפנתה לעברו הפלילי והתעבורתי של הנאשם וציינה כי לחובתו 2 הרשעות פליליות ו- 30 הרשעות תעבורה, בין היתר, בגין עבירות של סיכון עוברי דרך ונהיגה בזמן פסילה. לטענת המאשימה המדובר בעבר תעבורתי מכביד ביותר וכי הנאשם ביצע את העבירות דן חודשיים וחצי בלבד לאחר שעמד בפני ביהמ"ש השלום אשר נמנע מלהפעיל מאסר מותנה בעקבות תסקיר חיובי ועל אף שהנאשם היה בפיקוח שירות המבחן לפי צו מבחן הוא ביצע את העבירות דן.

27. עוד הפנתה המאשימה לעובדות כתב האישום המתוקן וציינה כי הנאשם נהג ביוזעין שהוא פסול מנהיגה, נערך אחריו מרדף משטרי ארוך ומסוכן למשך כשעה וחצי, במהלכו נהג הנאשם נהיגה פראית ופרועה, תוך התעלמות בוטה מכריזות השוטרים, סיכן משתמשי הדרך האחרים, אילץ הולכי רגל לקפוץ ולברוח מהסכנה שיצר, אילץ נהגים אחרים לסטות ולבלום בפתאומיות לשם מניעת תאונה, סיכן וגרם נזק לניידת וכן גרם חבלות לשוטר.

28. המאשימה הפנתה לפסיקה והדגישה כי יש להחמיר בעונשם של מי שמסכנים את שלום הציבור בנהיגה פרועה תוך זלזול בוטה בנציגי החוק ואוכפיו - ראו למשל ע"פ 1925/14 **סמיה עלוש נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 8.2.15) (להלן: "**סמיה**"); ע"פ 1641/13 **סביח נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 31.12.14); ע"פ 965/10 **חאלד אגא נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 28.7.10); ע"פ 5626/14 **מרקו לנקין נגד מ"י** (ניתן ביום 8.7.15) (להלן: "**לנקין**").

29. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ציינה המאשימה כי הנאשם ביצע מספר עבירות, כשהחמורה שבהן היא עבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, שלצידה קבע המחוקק עונש מרבי חמור במיוחד שעומד על 20 שנות מאסר. עוד ציינה המאשימה כי הנאשם פגע פגיעה משמעותית בערכים מוגנים של שלמות הגוף והצורך בהבטחת שלום הציבור ובטחון המשתמשים בדרך וכי רק כיד הגורל לא קופחו חיי אדם ולא נגרמה פגיעה קשה למשתמשים בדרך, למזלו של הנאשם.

30. לעניין מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות מסוג זה, הפנתה המאשימה לפסיקה וציינה כי מתחם הענישה ההולם במקרה שלפנינו נע בין 3 עד 6 שנות מאסר בפועל - ראו למשל פסק דין **סמיה** שם נקבע מתחם ענישה שנע בין 3 עד 6 שנות מאסר והוטל על המערער 5 שנות מאסר בפועל; ע"פ 291/13 **טאלב אבראהים נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 22.12.13), שבו נקבע מתחם ענישה שנע בין 3 עד 5 שנות מאסר והוטלו על המערער 38 חודשים; פסק דין **לנקין** שבו נקבע מתחם ענישה שנע בין 30 עד 60 חודשי מאסר בפועל ובשים לב לעברו הפלילי המכביד הוטלו על המערער 50 חודשי מאסר.

31. המאשימה התייחסה לתסקיר, כשלדעתה, אין מקום לאמץ את המלצות שירות המבחן אשר אינן עולות בקנה אחד עם מדיניות הענישה הנהוגת בעבירות אלה.

לטעם המאשימה, אין מקום להעדיף את האינטרס השיקומי פרטי של הנאשם על האינטרס ההרתעתי ציבורי

במיגור התופעה המסוכנת של סיכון חיי אדם בכבישי הארץ.

32. לדעת המאשימה, מדובר בנאשם אשר ניתנה לו הזדמנות בעבר אך לא השכיל לנצל אותה והוא בחר להמשיך בדרך העבריינית.

33. המאשימה הדגישה כי הנאשם ביצע את העבירות דנן כחודשיים לאחר שנגזר דינו בתיק תעבורה שבמסגרתו הוטל עליו בין היתר צו מבחן, של"צ ופסילת רישיון נהיגה לתקופה ארוכה.

עוד הדגישה המאשימה כי באותו תיק הורה ביהמ"ש לתעבורה על הארכת עונש המאסר המותנה בן 7 חודשים אשר היה תלוי ועומד נגד הנאשם בשנתיים נוספות.

המאשימה ציינה כי המאסר המותנה הפך חב הפעלה בתיק זה ושירות המבחן לא התייחס לכך בהמלצתו ולכן המדובר בהמלצה שאינה מעשית.

34. המאשימה ביקשה לחלט את רכב הנאשם שבבעלותו, אשר שימש אותו לביצוע העבירות שבהן הורשע ונתפס בחזקתו ביום ביצוע העבירות, קרי ביום 17.5.15.

המאשימה טענה כי הרכב משועבד לבנק הפועלים בשעבוד צף ביחד עם 4 רכבים זהים המצויים בבעלותו של הנאשם וכי נכון ליום 2.3.18 יתרת ההלוואה שנותרה לפירעון עומדת על סך 418,000 ₪, כאשר שווי כל אחד מהרכבים המשועבדים לטובת ההלוואה בבנק הוא 126,000 ₪.

לטענת המאשימה, החילוט גובר על שעבוד צף ובכל מקרה שווים של כלל הרכבים המשועבדים לטובת ההלוואה הוא 660,000 ₪, כלומר יותר מ- 200,000 ₪ מעל ערך ההלוואה הנוכחי ולכן הבנק יוכל להיפרע מארבעת הרכבים האחרים ולא דווקא מהרכב ששימש לביצוע העבירה. מה גם, הנאשם עומד באופן מלא בכל התשלומים החודשיים ואין לומר שמדובר בהלוואה בסיכון גבוה, כאשר הוא מחזיר מדי חודש כ- 13,000 ₪.

35. אשר על כן, ביקשה המאשימה להטיל על הנאשם מאסר בפועל ממושך בהתאם למתחם הענישה לו טענה, בנוסף ביקשה להפעיל עונשי המאסר המותנים אשר תלויים ועומדים נגד הנאשם באופן מצטבר, וכן להטיל על הנאשם מאסר מותנה מרתיע, פסילת רישיון הנהיגה לתקופה ארוכה, פסילה על תנאי, קנס וחילוט הרכב ששימש בביצוע העבירה.

טיעוני ב"כ הנאשם:

36. ב"כ הנאשם הגיש תעודת עוסק מורשה על שמו של הנאשם שסומנה נ/1 וטען כי מדובר בעסק משפחתי בתחום הגינון. עוד הגיש הסנגור מכתב המלצה ממנהל פארק נחל חדרה אודות עבודתו של הנאשם כראש צוות הגינון - מכתב שסומן נ/2 וטען כי אין מחלוקת שהרכבים משמשים את כל בני משפחת הנאשם.

בנוסף הגיש הסנגור מכתב התראה מבנק הפועלים מיום 2.10.17 שסומן נ/3 ואשר עולה ממנו כי יתרה ההלוואה נכון לאותו יום עומדת על 517,143 ₪, כך שלטענת הסנגור תמורת מכירת הרכבים לא תכסה את חוב ההלוואה. לטענת הסנגור אין מחלוקת שאין מדובר ברכבו של הנאשם בלבד ואין מחלוקת כי כל הרכבים רשומים על שם הנאשם כרישום ולא כבעלים יחיד. כך שברור כי מדובר ברכבי עבודה.

37. הסנגור ציין כי אין חולק שעברו של הנאשם מכביד, אבל משהנאשם הגיע למסקנה שזו העת לבצע שינוי בחייו ומבקש לחזור לחיים נורמטיביים, הנאשם הודה בעבירות דנן והביע חרטה כנה ואמתית. הסנגור הדגיש כי הענישה במקומותינו הינה אינדיווידואלית תוך מתן משקל משמעותי להליך השיקומי.

הסנגור הגיש מכתב מראש המועצה שסומן נ/6, הפנה לפסיקה וכן לנסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם כפי שבאו לידי ביטוי בתסקיר וביקש מביהמ"ש לתת משקל משמעותי לשיקולי השיקום ולאפשר לנאשם להשתקם לאחר שכבר החל בטיפול, השתלב בקבוצה טיפולית בתחום התעבורה, ערך התבוננות בהתנהגותו ושירות המבחן התרשם מרצינותו של הנאשם לשינוי בעתיד והמשך הליך טיפולי.

38. הסנגור ביקש להקל בדינו של הנאשם מהנימוקים הבאים: המדובר בבחור צעיר, מנהל אורח חיים נורמטיבי, המלצת שירות המבחן החיובית, הנאשם עובר הליך שיקומי משמעותי, קיבל אחריות מלאה למעשיו, הביע חרטה כנה, הודה בעובדות כתב האישום המתוקן, הנאשם שהה במעצר מאחורי סורג ובריוח בין התאריכים 17.5.17 עד 25.6.17 ובהמשך היה בחלופת מעצר בביתו באזור אלקטרוני עד ליום 24.9.17 ומאז הוא נמצא במעצר בית חלקי. עוד הדגיש הסנגור כי שליחת הנאשם למאסר מאחורי סורג ובריוח תגדע את מאמצי השיקום הרבים שעשה הנאשם עד כה.

39. הסנגור התנגד לבקשת החילוט וטען כי בקשה זו לא מידתית. לטעמו, הטלת קנס יאזן בין רכיבי הענישה וכי אם בימ"ש יחליט לחלט את הרכב, ברור שהמשכון גובר על כל הליך, כך שיש להעביר את הסכום שיתקבל ממכירת הרכב לטובת הבנק נותן ההלוואה.

40. אשר על כן, ביקש הסנגור לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהסתפק בעבודות שירות ולחלופין אם יחליט ביהמ"ש לגזור מאסר בפועל, ביקש שזה יהיה לתקופה קצרה כדי שלא יפגע ההליך השיקומי אותו עובר הנאשם.

תגובת בנק הפועלים לבקשת המאשימה לחילוט הרכב:

41. כאמור, לבנק הפועלים כמי שטוען שיש לו זכויות שעלולות להיפגע מחילוט הרכב, ניתנה הזכות להגיב ולטעון ולשם כך, נקבע דיון נפרד לשמיעת הבקשה לחילוט הרכב במעמד נציג מטעם הבנק.

42. ב"כ הבנק ציין כי אומנם נכון להיום אין פיגורים בהלוואה שנטל הנאשם, אך לא מדובר בלווה שפורע את ההלוואה כסדרה. עוד ציין כי הבנק נתן את ההלוואה לנאשם והסתמך שתהיה מובטחת ב- 5 רכבים וכי אומנם ההלוואה נפרעה בחלקה ויתרת ההלוואה שנותרה עומדת על כ- 420,000 ₪, אבל גם ערך הרכבים ירד. לטענתו, קיימת לבנק זכות קניינית שאין מקום לפגוע בה. לכן אם המאשימה תעמוד על בקשתה לחילוט הרכב, אז הבנק מבקש לממש את זכותו, ולשם כך יתבקש ביהמ"ש להפעיל את סמכותו על פי סעיף 41 לפקודה, כך שהתמורה שתתקבל תועבר לחשבון ההלוואה בבנק.

43. כאן המקום לציין כי במהלך הדיון ביום 27.3.18 הציע ביהמ"ש לצדדים להסכים ש- 50% משווי הרכב יועבר לטובת המדינה ו- 50% לטובת הבנק, זאת תוך הטלת קנס בסכום ברור ומוגדר שיביא לאיזון בין זכויות קנייניות לבין סנקציות הקבועות בדיון. המדינה הסכימה למתווה שהוצע ע"י בית המשפט, אך סברה כי החלוקה צריכה להיות שונה, קרי 60% לטובת המדינה ו- 40% לטובת הבנק, אך נציגי הבנק לא הסכימו להצעת ביהמ"ש וביקשו להיפרע מכל התמורה ב- 100%.

דברי הנאשם:

44. הנאשם הודה בביצוע העבירות דנן. ציין כי עבר הליך טיפולי כ- 6 חודשים ב - "אור ירוק", למד לקח והבטיח שלא יחזור על מעשיו וכי ברצונו לערוך שינוי בחייו. ציין כי התחתן והתחיל בדרך הנכונה וביקש שבימ"ש ייתן לו הזדמנות להשתקם ולא להחזירו לבית הסוהר.

ה. דיון והכרעה:

45. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה, בעבירה של הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו וכן בעבירה של נהיגה בזמן פסילה.

46. התנהלות הנאשם לאורך כל האירוע הייתה התנהלות חסרת אחריות המבטאת זלזול בחיי אדם ומסכנת את המשתמשים בדרך הן הנוהגים בכלי רכב והן הולכי הרגל.

47. לא בכדי קבע המחוקק עונש מרתיע של 20 שנות מאסר בצידה של עבירת סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה. העונש שהמחוקק קובע בצד העבירה מעיד על חומרת העבירה ועל רצון הציבור להילחם בה, ובשל כך מגמת הפסיקה מן השנים האחרונות מבטאת החמרה בענישת עבריינים המורשעים בעבירה זו.

48. בע"פ 2330/14 **רוימי נגד מ"י** (ניתן ביום 11.9.14) (להלן: "**רוימי**"), הגדיר בית המשפט העליון תופעה זו של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה כ"מכת מדינה" בקובעו כי:

"העבירות בהן הורשע המערער הן חמורות ביותר והסיכון הנשקף מהן לחיי אדם ולשלום הציבור הוא רב. אופן נהיגתו הפראי של המערער, סירובו להשמע להוראות השוטרים ונסיונות הימלטותו מפניהם, כפי שתוארו לעיל, מבטאים זלזול בוטה בחיי אדם וברשויות אכיפת החוק. בית משפט זה קבע לא אחת כי אין להשלים עם התופעה המדאיגה אשר פשטה במחוזותנו של נהיגה בריונית ומשולחת רסן במהלך מרדפים עם המשטרה. כך נקבע כי יש להחמיר בענישה בעבירות אלה, בניסיון למגר את התופעה העולה כדי מכת מדינה".

ראו גם, ע"פ 3641/14 **מ"י נגד חסונה** (ניתן ביום 2.7.14); ע"פ 2688/13 **אלאטרש נגד מ"י** (ניתן ביום 29.9.13); ע"פ 1394/07 **אלעסאם נ' מדינת ישראל**, (ניתן ביום 8.10.07), ע"פ 10340/07 **מדינת ישראל נ' חובלשולי**, (ניתן ביום 6.2.08) וע"פ 4882/06 **טרטורה נ' מדינת ישראל**, (ניתן ביום 24.5.07).

50. החמרה זו מבטאת את תרומתו של ביהמ"ש למלחמה בנהגים פורעי חוק המסכנים את הציבור בנהיגתם וכחלק מהמלחמה בתופעת המרדפים החמורה - ראו לעניין זה ע"פ 9750/09 **ליפייקו נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 6.10.10), שם נאמר:

"בית משפט זה נדרש לא אחת, ולמרבה הצער לעתים תכופות מדי, לעבירה הנמצאת בליבו של תיק זה ולתופעת המרדפים אשר קנתה לה אחיזה במחוזותינו. תופעה חמורה זו, קוראת תיגר על שלטון החוק ושמה לאל את בטחונם וחיהם של המשתמשים בדרך. האיסור הפלילי על סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה הינו אחד האמצעים להתמודדות עם תופעה חמורה זו, ורף הענישה החולש על העבירה משלים את המאמצים למיגורה. האינטרסים החשובים שבבסיסה של העבירה, שכיחותה של תופעת המרדפים, והקטל המתמשך בכבישי ארצנו חיזקו את משקלו של האינטרס הציבורי בדבר הרתעת העברין והציבור כולו והובילו לקביעתו של רף ענישה מחמיר. הענישה המקובלת עומדת כיום על מספר שנות מאסר ומספר שנות פסילה מלהחזיק או לקבל רישיון רכב".

ראו עוד: ע"פ 4844/09 **מסאד נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 31.5.10); ע"פ 5422/08 **סכראן נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 27.5.09) וע"פ 39/06 **שחאדה נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 20.11.06).

51. יודגש כי בפסק דין **רוימי** דובר בערעור על גזר דין שנתתי ביום 11.2.14, בת"פ 405-06-13, שם דובר על מערער שהורשע לאחר שמיעה חלקית של הראיות, על פי הודאתו בעובדות כתב אישום שתוקן במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירות של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, נהיגה ללא ביטוח, עקיפה תוך חציית

קו הפרדה רצוף ונהיגה במהירות בלתי סבירה.

באותו גזר דין נקבע מתחם ענישה שנע בין 24 חודשים ועד ל- 60 חודשי מאסר והוטל על המערער, בין היתר, 24 חודשי מאסר בפועל והופעלו 8 חודשי מאסר מותנה, כך שסה"כ הושטו עליו 32 חודשי מאסר בפועל.

ראוי לציין כי באותו מקרה המליץ שירות המבחן להאריך את המאסר המותנה, להעמיד את המערער בצן מבחן ולהטיל של"צ.

המערער הגיש ערוער על גזר הדין לבית המשפט העליון שדחה את הערוער בקובעו כי:

"אנו סבורים כי מתחם הענישה שנקבע על ידי בית המשפט המחוזי והעונש שהוטל על המערער הולמים בנסיבות העניין. בית המשפט המחוזי איזן כראוי בין שיקולי הענישה השונים, תוך ששקל לקולא את התהליך השיקומי שעבר המערער והודאתו בתחנת המשטרה".

52. בע"פ 8749/15 אנס מחאג'נה נגד מדינת ישראל (ניתן ביום 5.6.16), הורשע המערער על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, נהיגה ללא רישיון נהיגה, נהיגה ללא רישיון רכב תקף ונהיגה ללא תעודת ביטוח.

בית משפט זה קבע כי מתחם הענישה הראוי נע בין 24 חודשי מאסר ל- 60 חודשי מאסר והטיל על המערער 24 חודשי מאסר בפועל, פסילת רישיון נהיגה למשך 3 שנים; עונשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, פסילת רישיון נהיגה על תנאי למשך שנתיים, וכן חילוט הרכב שבו נעברה העבירה וקנס כספי.

ראוי לציין כי באותו מקרה הייתה המלצה חיובית של שירות המבחן (כמו במקרה שלפנינו), ואף עברו הפלילי של המערער היה נקי (זאת להבדיל מהנאשם שלפנינו אשר לחובתו עבר תעבורתי מכביד ואף תלויים ועומדים נגדו שני מאסרים על תנאי האחד בר הפעלה והשני חב הפעלה).

בית משפט זה התחשב בנתונים אלה והטיל על המערער עונש ברף התחתון של מתחם הענישה שקבע.

בית המשפט העליון דחה את הערוער על חומרת העונש וקבע כי:

"מעיון בגזר הדין של בית המשפט המחוזי, ניכר כי זה איזן ושקל בין השיקולים השונים המנחים את בית המשפט על-פי ההלכה הפסוקה, וכי תסקיר שירות המבחן, עברו הפלילי של מחאג'נה (המערער) ונסיבותיו האישיות הובאו בחשבון והיוו גורם משמעותי בין הנסיבות לקולת העונש.

העונש אשר הוטל על מחאג'נה (המערער) אינו סוטה מן הפסיקה המקובלת ואף מצוי בקצה התחתון שבמתחם הענישה שנקבע במקרים דומים..."

זו גישתו גם של בית משפט העליון; גישה המחייבת ללכת על פיה בהעדר נימוקים שיצדיקו סטייה ממנה.

53. עוד ראוי לציין כי בע"פ 1925/14 **עלוש נגד מ"י** (ניתן ביום 8.2.15), שם דובר על אדם שהורשע בעבירת סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, קבע בית המשפט העליון כי מתחם הענישה אשר נע בין 36 חודשים עד ל- 72 חודשים הינו מתחם ראוי והולם.

54. על אף שמעשי הנאשם מהווים לכאורה מסכת אחת, הרי שבהתנהגותו - נסיעתו על פני דרך ארוכה בכבישים, פגע הנאשם בערכים מוגנים שונים ובין השאר, בערך החברתי שעניינו זכות המשתמשים בדרך לנסוע בבטחה.

55. אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, אציין כי הנאשם לא נענה לקריאות השוטרים שכרוזו לו לעצור לביקורת, הוא החל להימלט, נהג במהירות גבוהה, סיכן חיי נהגים וחיי הולכי רגל בצדי הכביש, גרם לרכבים לסטות לשוליים ורכבים רבים נאלצו לסטות מהכביש כדי למנוע תאונה, חצה אור אדום, חסם את דרכה של נידת משטרתית תוך שהוא עובר מנתיב לנתיב במהירות ובצורה פרועה, חצה אור אדום, עד שנעצר לאחר מרדף משטרת.

חומרה נוספת במעשיו של הנאשם ובנסיבות ביצוע העבירות, ניתן למצוא בעובדה שהנאשם נהג ברכב בפראות כשהוא פסול מנהיגה, בהתאם להחלטת בית המשפט וכי הנאשם ביצע את העבירות דן כחודשיים וחצי בלבד לאחר שביום 6.3.17 נגזר דינו בביהמ"ש לתעבורה בתיק תת"ע 1280-11-15, שם האריך ביהמ"ש את המאסר המותנה שהוטל עליו בתיק 2371-04-13 למשך 7 חודשים בשנתיים נוספות שלא יעבור עבירה של נהיגה ללא רישיון או נהיגה בזמן פסילה.

56. לנוכח מכלול הנסיבות של ביצוע העבירות, העובדה שמדובר באירוע אחד, שבמהלכו בוצעו העבירות דן ובשים לב לענישה הנהוגה בפסיקה הרלבנטית, אני קובע כי מתחם הענישה הראוי, בהסתמך על עיקרון ההלימה, נע בין 24 חודשי מאסר ל- 60 חודשי מאסר.

57. באשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, ראוי להביא בחשבון לקולא את הודאתו של הנאשם בעבירות שיוחסו לו, נטילת אחריות מצד הנאשם על מעשיו, גילו הצעיר, המלצת שירות המבחן החיובית וסיכויי שיקומו.

כל אלה הביאוני למסקנה שבנסיבות העניין ניתן להטיל על הנאשם עונש ברף התחתון של מתחם הענישה

שקבעתי לעיל.

יחד עם זאת, ראוי לציין כי לחובתו של הנאשם שתי הרשעות קודמות בתחום הפלילי בגין עבירות רכוש וסמים שבוצעו בשנים 2002 ו- 2009 וכן לחובתו 30 הרשעות קודמות בתחום התעבורה בגין עבירות תעבורה שונות, לרבות עבירות דומות של נהיגה בזמן פסילה וסיכון עוברי דרך.

זאת ועוד, תלויים ועומדים נגד הנאשם שני מאסרים על תנאי: המאסר המותנה הראשון בן 7 חודשים שהוטל עליו ביום 7.9.16; ע"י בימ"ש לתעבורה בחדרה בתיק פל"א 7429-04-15 המאסר המותנה השני בן 7 חודשים שהוטל ביום 13.7.15 על הנאשם בתיק 2371-04-13 והוארך ביום 6.3.17, בשנתיים נוספות בתת"ע 1280-11-15.

ו. סוף דבר:

58. בנסיבות הנ"ל ולאחר שנתתי דעתי למכלול השיקולים שעל בית המשפט לתת עליהם את הדעת, תוך בחינת כל מקרה ונסיבותיו הוא, ובעניינינו התוצאה אליה הגעתי בבקשה לחילוט הרכב, גם כן, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 24 חודשי מאסר בפועל.

אני מורה על הפעלת עונש המאסר המותנה בן 7 חודשים, שהוטל ביום 7.9.16 במסגרת תיק 7429-04-15, בבית משפט לתעבורה בחדרה.

עוד אני מורה על הפעלת עונש המאסר המותנה בן 7 חודשים שהוטל בתיק 2371-04-13 בבימ"ש לתעבורה בפתח תקוה והוארך ביום 6.3.17 במסגרת תת"ע 1280-11-15, בבית משפט השלום לתעבורה בחיפה.

נוכח העובדה כי שני המאסרים המותנים מופעלים בגין ביצוע עבירה נוספת אחת - נהיגה בזמן פסילה, אני מורה כי שני המאסרים המותנים יופעלו בחופף אחד לשני ובמצטבר לעונש המאסר בפועל שהוטל בתיק זה.

כך שסה"כ ירצה הנאשם 31 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו מיום 17.5.17 עד ליום 25.6.17.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים. הנאשם לא יישא עונש מותנה זה, אלא אם יעבור עבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה ויורשע בגינה.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירת אלימות מסוג עוון ויורשע בגינה.

ד. אני מחייב את הנאשם לשלם קנס כספי בסך 20,000 ₪ או ארבעה חודשי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם בעשרה תשלומים שווים של 2,000 ₪ כל אחד, כאשר התשלום הראשון יהיה ביום 1/7/18 ובכל ראשון לכל חודש שלאחריו.

ה. אני פוסל בפועל את הנאשם מלקבל ולהחזיק רישיון נהיגה למשך 3 שנים.

ו. 12 חודשי פסילה על תנאי למשך שנתיים. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה ויורשע בגינה.

ז. 6 חודשי פסילה על תנאי למשך שנתיים. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה של נהיגה בזמן פסילה ויורשע בגינה.

ז. דיון בבקשה לחילוט הרכב:

59. הסמכות לחלט רכב מוסדרת בסעיף 39(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969, (להלן: "הפקודה") הקובע כי:

"על אף האמור בכל דין, רשאי בית המשפט, בנוסף על כל עונש שיטיל, לצוות על חילוט החפץ שנתפס לפי סעיף 32 או שהגיע לידי המשטרה כאמור בסעיף 33, אם האדם שהורשע במעשה העבירה שנעשה בחפץ או לגביו הוא בעל החפץ; דין צו זה כדין עונש שהוטל על הנאשם..."

בע"פ 6234/03 מדינת ישראל נגד מוראד זיתאוו (ניתן ביום 9.3.05), נקבע כי:

"... הפעלתה של סמכות החילוט מותנית בקיומם של תנאים מצטברים אלה: בחפץ שנתפס בוצעה עבירה או עומדים לבצע עבירה; בעל החפץ הורשע בדינו והרשעתו מתייחסת למעשה שנעשה בחפץ או לגביו..."

ראו גם ע"פ 1000/15 אשרף אבו אלחוזה נגד מדינת ישראל (ניתן ביום 3.7.15) וע"פ 6395/13 בדארנה נגד מדינת ישראל (ניתן ביום 22.7.14).

60. בענייננו, הרכב שמבקשת המאשימה לחלט הינו בבעלות הנאשם ונתפס בחזקתו ביום ביצוע העבירות דנן. הנאשם עשה שימוש ברכב עת בצע עבירת סיכון חיי אנשים בנתיב תעבורה ובדרך זו ביצע גם את העבירות הנוספות. משכך, ומאחר שהתנאים הקבועים בסעיף 39(א) לפקודה מתקיימים בענייננו, הרי שרכב הנאשם הינו בר חילוט ואין חולק על כך.

61. יחד עם זאת, ראוי לציין כי על הרכב שמבקשת המאשימה לחלט רובץ משכון להבטחת פירעון הלוואה שקיבל הנאשם מבנק הפועלים (להלן: "**הבנק**"). לטענת הבנק חילוט הרכב יפגע בזכותו לממש את המשכון הרובץ על הרכב במידה והנאשם לא יעמוד בהחזר ההלוואה.

כאן נשאל השאלה: זכותו של מי גוברת, האם זכותה של המדינה לחילוט הרכב שהינו בר חילוט, או זכותו של הבנק שרשום לטובתו משכון על הרכב להבטחת פירעון ההלוואה?

62. לא אחת נקבע, כי זכותו של בעל המשכון גוברת על זכויות אחרות שנוצרו מאוחר יותר - ראו לעניין זה ע"פ 1982/93 **בנק לאומי לישראל בע"מ נ' מדינת ישראל**, פ"ד מח(3), 238, 245-246 (1994), (להלן: "**בנק לאומי**"), שם נקבע כי:

"ייחודו של משכון מתבטא באופיו החפצי (ראה הגדרת "מישכון" בסעיף 1(א) לחוק המשכון; ובכך טמון גם עיקר היתרון שמקנה המשכון, לנושה מקבל המשכון, על-פני נושים אחרים של החייב. כדברי פרופ' ויסמן:

"התפקיד העיקרי של המשכון אינו טמון ביכולת להיפרע מתוך נכס מסוים, ואף לא בקיצור הליכי ההוצאה לפועל כנגד החייב, אלא בעדיפות המוענקת על ידו למקבל המשכון, על פני נושים אחרים של החייב, בכל הנוגע לזכות להיפרע מתוך הנכס הממושכן. עדיפות זו נובעת מהיות המשכון בגדר 'שעבוד נכס', דהיינו זכות קניין, הפועלת, כאילו, כלפי הנכס הממושכן גופו, ולא רק כלפי אדם מסוים" (ראה: י' ויסמן, "חוק המשכון, תשכ"ז-1967", בסדרת "פירוש לחוקי החוזים", בעריכת ג' טדסקי, בעמ' 14).

63. בענייננו, המשכון לטובת הבנק נרשם ביום 23.8.15 - ראו אישור רישום משכון שצורף לעמדת הבנק, קרי הרישום בוצע עוד בטרם בוצעו העבירות דנן ועוד בטרם הוגשה בקשת החילוט.

כמו כן, העבירות בוצעו ללא ידיעתו של הבנק ואף לא יכול היה לדעת שעבירות אלו תבוצע, ומשכך סבורני כי

מתקיים הסייג לחילוט וזכותו של הבנק למשכון גוברת על זכות המאשימה לחילוט.

64. כאמור, בפסק דין בנק לאומי נידונה שאלת חילוטו של אופנוע שבעליו הורשע בעבירות שוד שלצורך ביצוען הסתייע באופנוע, במצב בו קיים משכון לטובת הבנק. בסופו של יום, קיבל ביהמ"ש העליון את ערעור הבנק והורה למדינה למסור לבנק את האופנוע לשם מימוש המשכון הרובץ עליו, אם כי השאיר את צו החילוט על כנו וציין כי אם דמימכרו של האופנוע בהליכי המימוש יעלו על הסכום המובטח מכוחו של המשכון, אז יחולט ההפרש לקופת המדינה. באותו פסק דין התייחס השופט מצא לסעיפים 39 ו-40 לפקודה וקבע כי:

"נקודת המוצא היא, שצו חילוט מיועד לפגוע, פגיעה עונשית, במי שהיו מעורבים ביודעין (ולוא גם בעקיפין) בעשייה פלילית, ממשית או מתוכננת, הקשורה בחפץ התפוס. אך חילוט חפץ עלול לפגוע, בבלי דעת, בזכותו של צד תמים, בין שהוא בעליו של החפץ ובין שהוא בעל זכות אחרת בו, שלא היתה לו שום נגיעה לעשייה הפלילית שבעטיה החליט בית המשפט לחלט את החפץ. פגיעה בצד תמים חורגת מגדר מטרתו של צו החילוט ומנוגדת לתפיסתה העונשית של הפקודה, וסעיף 40 מיועד לאפשר תיקון המעוות שנגרם לצד תמים בצו החילוט. לקידום תכלית זו מסמך הסעיף את בית המשפט להחזיר את החפץ המחולט לבעליו, או לאפשר לבעל זכות אחרת בחפץ לממש בחפץ את זכותו".

65. לכן, כפי שעולה מהפסיקה, כאשר הבנק הטוען לזכות ברכב, הינו צד שלישי תמים שלא ידע שהרכב שימש או ניתן כאמצעי לביצוע עבירה ולא היה שותף לה, הרי לא יחולט הרכב וזכות הקניין של הצד התמים תגבור על זכות מבקש החילוט.

66. ראוי לציין כי יתרת ההלוואה שנטל הנאשם מהבנק, נכון ליום 18.3.18 הינה 419,739 ₪ - ראו תדפיס ריכוז יתרות בחשבון שצורף לעמדת הבנק.

עוד אציין כי להבטחת פירעון ההלוואה, מושכנו בנוסף לרכב הנאשם גם 4 רכבים נוספים מסוג איסוזו תאילנד שנת ייצור 2015 שהינם גם בבעלות הנאשם; כך שהבנק הסתמך על מכלול הבטוחות שהועמדו להבטחת פירעון ההלוואה ואין כל הוכחה שאם יחולט הרכב ששימש את הנאשם לביצוע העבירות, 4 הרכבים הנוספים יספיקו לשם כיסוי יתרת ההלוואה במידה והנאשם לא יעמוד בתשלומים.

67. יש לזכור שחילוט הוא חלק מהעונש ויש לבחון את החילוט ביחס ליתר רכיבי העונש המוטלים, במיוחד ביחס לסנקציות בעלות אופי כלכלי, ולערוך איזון בין כלל מרכיבי גזר הדין. לכן, מאחר והגעתי למסקנה כי אין מקום בנסיבות העניין שלפנינו לחלט את הרכב הואיל והחילוט יפגע בזכותו הקניינית של הבנק שלטובתו רשום משכון על הרכב, זכות הגוברת על זכות החילוט, הרי ניתן לערוך איזון בגזר הדין ע"י הוספת קנס בסכום משמעותי וכך נעשה.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום הודעה לנאשם.

ניתן היום, ט"ו אייר תשע"ח, 30 אפריל 2018, במעמד ב"כ המאשימה עו"ד אבי אור זך, הנאשם ובא כוחו עו"ד חמודי מסרי.